

**Звіт про виконання у 2019 році
Програми соціальної підтримки учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил, членів їх сімей,
бійців-добровольців у Чернігівській області на 2019-2023 роки**

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:	Використано, тис. грн	Виконання, досягнуті показники													
1.	Надання медичної допомоги учасникам АТО, ООС, членам сімей загиблих (померлих) учасників АТО, ООС	1.1. Забезпечення безкоштовним обстеженням учасників АТО, ООС, членів їх сімей та родин загиблих воїнів методом МРТ за направленням лікаря та безкоштовним лікуванням цієї категорії громадян в обласних лікувальних комунальних некомерційних підприємствах у межах бюджетного фінансування	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я»	–	За період введення у роботу апарату МРТ на базі КНП «Чернігівська обласна лікарня», з 01.06.2019 по 31.12.2019 безкоштовним обстеженням методом МРТ за направленням лікаря було забезпечено 30 осіб з числа учасників АТО та ООС, членів їх сімей та родин загиблих воїнів.													
		1.2. Направлення учасників АТО, ООС, у яких виявлені порушення стану здоров'я, на стаціонарне обстеження та лікування у медичні заклади області	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації	Районні, міст обласного значення Обласний бюджет	Обсяг видатків визначається при затвердженні відповідного бюджету Усього 2270,0 у т.ч.:	–	На стаціонарне обстеження та лікування у медичні заклади області за 2019 рік направлено та проліковано 1053 учасники АТО та ООС. На їх стаціонарне лікування використано 1174,1 тис. гривень.													
						<table border="1"> <tr> <td rowspan="3">I етап</td> <td>2019</td> <td>400,0</td> <td rowspan="3">400,0 (з обсягу фінансування у межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я» додатково 774,10 тис. гривень)</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>400,0</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>440,0</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">II етап</td> <td>2022</td> <td>490,0</td> <td rowspan="2"></td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>540,0</td> </tr> </table>	I етап	2019	400,0	400,0 (з обсягу фінансування у межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я» додатково 774,10 тис. гривень)	2020	400,0	2021	440,0	II етап	2022	490,0		2023	540,0	
I етап	2019	400,0	400,0 (з обсягу фінансування у межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я» додатково 774,10 тис. гривень)																		
	2020	400,0																			
	2021	440,0																			
II етап	2022	490,0																			
	2023	540,0																			

	1.3. Організація медичного супроводження демобілізованих (звільнених із служби) учасників АТО, ООС при проходженні медико-соціальних експертних комісій	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я»	–	За 2019 рік медико-соціальну експертну комісію пройшло 188 демобілізованих учасників АТО та ООС, встановлено групу інвалідності 114 військовослужбовцям.	
	1.4. У разі необхідності здійснення передачі компонентів і препаратів донорської крові закладам охорони здоров'я інших регіонів, Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України для надання допомоги пораненим учасникам АТО, ООС	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я»	–	За період дії Програми заявок на компоненти і препарати донорської крові для надання допомоги пораненим у ході АТО та ООС від закладів охорони здоров'я інших регіонів України, Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України до Управління охорони здоров'я та обласної станції переливання крові не надходило	
2.	Надання медичної реабілітаційної допомоги учасникам АТО, ООС та членам їх сімей	2.1. Забезпечення оздоровлення дітей з сімей учасників АТО, ООС у дитячих санаторіях, підпорядкованих Управлінню охорони здоров'я обласної державної адміністрації	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Усього 2220,0 у т.ч.: I етап 2019 350,0 2020 400,0 2021 440,0 II етап 2022 490,0 2023 540,0	350,0 (у межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я» додатково 8,10 тис. гривень)	За 2019 рік у відомчих санаторіях, підпорядкованих Управлінню охорони здоров'я облдержадміністрації, безкоштовно оздоровлено 53 дитини з сімей учасників АТО та ООС на суму 358,1 тис. гривень.
	2.2. Надання психологічної реабілітаційної допомоги учасникам АТО, ООС у Центрі психологічної реабілітації на базі комунального лікувально-профілактичного закладу «Чернігівська обласна психоневрологічна лікарня»	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я»	–	За 2019 рік у Центрі психологічної реабілітації на базі КНП «Чернігівська обласна психоневрологічна лікарня» пройшло реабілітацію 296 учасників АТО та ООС.	
	2.3. Залучення фахівців з фізичної реабілітації до реабілітаційного процесу демобілізованих (звільнених зі служби) учасників	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних	–	За 2019 рік у Центрі реабілітації для учасників АТО на базі комунального лікувально-профілактичного закладу	

	АТО, ООС, які проходять медичну реабілітацію в Центрі реабілітації для учасників АТО на базі обласного госпіталю для ветеранів війни		державної адміністрації		призначень на галузь «Охорона здоров'я»		«Обласний госпіталь для ветеранів війни» пройшло реабілітацію 440 осіб з числа демобілізованих учасників АТО та ООС. Для проведення фізичної реабілітації зазначеній категорії осіб залучаються фахівці обласної лікарні. У госпіталі функціонують фізіотерапевтичний кабінет та кабінет лікувальної фізкультури.	
	2.4. Забезпечення роботи «Єдиного вікна» на базі комунального лікувально-профілактичного закладу «Чернігівська обласна психоневрологічна лікарня» з метою надання учасникам АТО, ООС консультацій щодо проходження відновного лікування та медико-психологічної реабілітації	2019-2023 роки	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Охорона здоров'я»	–	При приймальному відділенні обласної психоневрологічної лікарні та у реєстратурі обласного психоневрологічного диспансеру створено «Єдине вікно» для звернення учасників АТО та ООС. Дана категорія осіб обслуговується позачергово. З червня 2017 року працює кабінет психологічного консультування, де демобілізовані учасники АТО та ООС, члени їх сімей, члени сімей загиблих учасників АТО/ООС та бійці добровольці можуть отримувати амбулаторний психологічний супровід та проходити психологічне відновлення звернувшись за телефоном 970- 981	
3.	Санаторно-курортне лікування учасників АТО, ООС, членів сімей загиблих (померлих)	Забезпечення учасників АТО, ООС санаторно-курортним лікуванням шляхом укладання тристороннього договору між місцевим органом соціального захисту населення, санаторно-курортним закладом та особою	2019-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Державний бюджет	–	–	На обліку для забезпечення санаторно-курортним лікуванням у місцевих органах соціального захисту населення перебуває 495 осіб з числа постраждалих учасників Революції Гідності та учасників

	учасників АТО, ООС						антитерористичної операції. Для оздоровлення даної категорії осіб на 2019 рік області виділено майже 1,7 млн грн, що дало змогу протягом 2019 року оздоровити 196 осіб.	
4.	Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю внаслідок війни із числа учасників АТО, ООС	Забезпечення осіб з інвалідністю внаслідок війни із числа учасників АТО, ООС технічними та іншими засобами реабілітації шляхом укладання двосторонніх та тристоронніх договорів між місцевим органом соціального захисту населення, підприємством-виробником та особою	2019-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Державний бюджет	-	-	Для забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації у місцевих органах соціального захисту населення перебуває на обліку 33 особи з числа учасників АТО, з яких 23 – повністю забезпечені необхідними засобами реабілітації, по іншим – ведеться відповідна робота.
5.	Психологічна реабілітація учасників АТО, ООС та членів їх сімей	5.1. Забезпечення учасників АТО, ООС послугами з психологічної реабілітації шляхом укладання тристороннього договору між місцевим органом соціального захисту населення, реабілітаційним закладом та особою; виплата грошової компенсації вартості проїзду до реабілітаційного закладу	2019-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Державний бюджет	-	-	На заходи з психологічної реабілітації постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях у 2019 році області виділено майже 780,1 тис. грн, що дало змогу 73 особам вищевказаної категорії отримати послуги з психологічної реабілітації.
		5.2. Надання комплексної психолого-соціальної реабілітації учасникам АТО, ООС та членам їх родин у комунальній установі «Чернігівський обласний центр комплексної реабілітації та обслуговування учасників бойових дій, членів їх родин та	2019-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Соціальний захист та соціальне забезпечення»	-	Протягом 2019 року Чернігівський обласний центр комплексної реабілітації та обслуговування учасників бойових дій, членів їх родин та сімей загиблих надавав 9905 послуг для учасників АТО, ООС та членів їх сімей. Психолого-

	сімей загиблих» Чернігівської обласної ради						соціальною реабілітацією охоплено 1387 осіб.
	5.3. Робота консультативного пункту на базі Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського з питань надання психологічної допомоги дорослим і дітям, які знаходяться у кризовому стані	2019-2023 роки	Управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Освіта»	–	На базі Навчально-методичного центру психологічної служби у системі освіти Чернігівської області, на запит батьків, проведено 23 корекційно-розвивальних заняття з дітьми, які знаходяться у кризовому стані, надано індивідуальні консультації батькам.
	5.4. Проведення на курсах підвищення кваліфікації Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського лекцій, практичних занять для психологів і соціальних педагогів закладів освіти «Навички кризового консультування та формування стресостійкості», «Посттравматичні стресові розлади та їх корекція», «Використання елементів тілесно-орієнтованої терапії в роботі практичного психолога», «Психологічна допомога дітям, які знаходяться у кризовому стані», «Соціально-педагогічні технології супроводу дітей, які опинились у складних життєвих обставинах», «Корекція психоемоційного стану учасників освітнього процесу»,	2019-2023 роки	Управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського	Обласний бюджет	Обсяг фінансування в межах загальних бюджетних призначень на галузь «Освіта»		У рамках курсів підвищення кваліфікації для практичних психологів і соціальних педагогів викладались лекції, проводились практичні заняття: «Навички кризового консультування та формування стресостійкості», «Посттравматичні стресові розлади», «Корекція психоемоційного стану учасників освітнього процесу».

		«Психологічна допомога дітям, які постраждали внаслідок конфлікту на Сході України»						
6.	Соціальний супровід учасників АТО, ООС та їх родин	6.1. Забезпечення соціальної підтримки та надання соціальних послуг учасникам АТО, ООС та членам їх сімей	2019-2023 роки	Чернігівський обласний, районні, міські центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	–	–	–	<p>Протягом 2019 року центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, фахівці із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад надавали послуги 2391 сім'ї учасників антитерористичної операції, у тому числі 2246 родинам демобілізованих, 34 сім'ям загиблих та 7 родинам, у яких проживають особи з інвалідністю з числа учасників АТО.</p> <p>Послугу соціального супроводу отримували 59 сімей, членам 1306 сімей надана послуга соціальної профілактики, 1047 – соціальної адаптації, 239 – посередництва, 505 – представництва інтересів, 298 – соціальної інтеграції та реінтеграції, 284 – соціально-психологічної реабілітації. За сприяння соціальних працівників 226 осіб пройшли лікування та оздоровлення, 376 – оформили/відновили документи, 225 – вирішили житлово-побутові проблеми, 41 особа працевлаштувалась, 155 осіб перенаправлено до закладів соціального обслуговування, соціального захисту та мережі недержавного сектору.</p>
		6.2. Здійснення соціального супроводу родин ветеранів, які опинились у складних життєвих	2019-2023 роки	Чернігівський обласний, районні,	–	–	–	З метою визначення проблем, які існують у родинях учасників антитерористичної операції та

	обставинах та потребують допомоги для їх подолання.		міські центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді				пошуку шляхів їх вирішення, центрами СССДМ області, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад постійно здійснюються оцінки потреб нововиявлених сімей. За результатами оцінок потреб 177 родин поставлено на облік як такі, що опинились у складних життєвих обставинах та не могли їх самостійно подолати, 59 сімей отримали послугу соціального супроводу. Після проведеної роботи 49 сімей подолали складні життєві обставини, 81 – мінімізували. Про проблеми учасників АТО, які виявлені під час роботи з відповідною категорією сімей, спеціалісти центрів інформують районні державні адміністрації та міські ради з метою скоординованого залучення всіх суб'єктів соціальної роботи для надання необхідної допомоги родинам учасників АТО.
	6.3. Проведення заходів щодо поліпшення житлових та соціально-побутових умов багатодітних сімей учасників АТО, ООС, загиблих та поранених учасників АТО, ООС, де виховується 5 і більше дітей	2019-2023 роки	Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації	–	–	–	Заходи щодо підтримки сімей, зокрема поліпшення житлових та соціально-побутових умов багатодітних сімей, передбачено в Комплексній обласній програмі підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2020 року. У межах передбачених коштів в рамках програми з обласного бюджету на вирішення соціально-побутових проблем багатодітних сімей

							першочергова підтримка надається багатодітним сім'ям, в яких є учасники АТО/ООС та сім'ям, яким раніше допомога не надавалася. У 2019 році дві сім'ї учасників АТО з Бахмацького району та Ріпкинського районів отримали допомогу у вигляді двоярусних дитячих ліжок з матрацами на загальну суму 12,9 тис. гривень.
	6.4. Проведення заходів для дітей з багатодітних сімей учасників АТО, ООС, загиблих та поранених учасників АТО, ООС, зокрема до новорічних та різдвяних свят	2019-2023 роки	Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації	–	–	–	У січні 2020 року в обласному українському академічному музично-драматичному театрі імені Т.Г. Шевченка проведено новорічне свято «Головна ялинка області» для дітей, які потребують особливої соціальної уваги і підтримки. Всього у заході взяли участь 750 дітей уразливої категорії з усієї області, серед яких 50 дітей військовослужбовців, загиблих в зоні АТО/ООС, та 105 дітей учасників АТО/ООС (20,7 % від загальної кількості учасників свята). Діти отримали новорічні солодкі подарунки та взяли участь у різноманітних ігротеках, перегляді новорічної казки. Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації підтримано обласний захід «Єдина родина Чернігівщини», який проведено у червні 2019 року за ініціативи ГО «Єдина родина Чернігівщини» для членів родин військовослужбовців, які

							загинули у зоні АТО/ООС. Забезпечено харчування учасників заходу на суму 21,9 тис. гривень.	
	6.5. Забезпечення оздоровчими та відпочинковими послугами дітей учасників АТО, ООС	2019-2023 роки	Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації	–	–	–	У 2019 році послуги з оздоровлення та відпочинку отримало 56864 дитини, що складає 61,6 % від загальної кількості дітей в області. Серед пільгової категорії дітей учасників АТО, ООС у 2019 році оздоровленням та відпочинком забезпечено 70,5 % (2611 дітей).	
7.	Проведення заходів національно-патріотичного виховання	7.1. Сприяння: - роботі у закладах вищої та фахової передвищої освіти Центрів допомоги учасникам АТО, ООС, участі студентів, наукових та науково-педагогічних працівників в акціях з надання волонтерської допомоги; - діяльності студентської молоді з надання волонтерської психологічної допомоги учасникам АТО, ООС, членам їх сімей та бійцям-добровольцям	2019-2023 роки	Управління освіти і науки обласної державної адміністрації, заклади вищої та фахової передвищої освіти	–	–	–	У закладах вищої та фахової передвищої освіти діють волонтерські центри допомоги воїнам АТО, де студенти мають можливість отримати практичний досвід відповідної роботи та реалізувати свої добродійні прагнення. У лютому 2019 року у закладах вищої та фахової передвищої освіти проведено заходи з вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні, у яких взяли участь воїни АТО та ООС.
	7.2. Сприяння залученню учасників АТО, ООС до національно-патріотичних заходів	2019-2023 роки	Департамент сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації	–	–	–	Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації напрацьовуються, організовуються та реалізуються заходи з національно-патріотичного виховання, за активної участі інститутів громадянського суспільства, учасників АТО, ООС, представників Координаційної	

							<p>ради з питань національно-патріотичного виховання при облдержадміністрації та волонтерів. Протягом 2019 року проведено ряд заходів національно-патріотичного виховання із залученням учасників АТО,ООС, а саме:</p> <p>Щорічно, 29 січня, біля залізничної станції Крути на території Меморіального комплексу «Пам'яті героїв Крут» (село Пам'ятне Борзнянського району) проходить вшанування пам'яті героїв, які загинули в ім'я незалежності України. Департаментом забезпечено участь родин загиблих учасників АТО, представників громадських організацій національно-патріотичного спрямування, у тому числі учасників АТО,ООС, у заходах з відзначення 101-ї річниці бою під Крутами.</p> <p>1 березня 2019 року у Чернігівському обласному академічному українському музично-драматичному театрі імені Т. Шевченка за підтримки Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації відбулась 29 урочиста церемонія нагородження недержавним орденом «Народний Герой України». Кожен, кого представили до вручення нагороди, здійснив неймовірний героїчний подвиг. Серед</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>нагороджених орденом «Народний герой України» також є військовослужбовці Збройних Сил України. Це - військовослужбовець 36-ї окремої бригади морської піхоти Богдан Рехліцький на позивний «Пірат», військовослужбовець 79-ї окремої десантно-штурмової бригади Максим Авраменко - «Богун», пілот вертольоту 16-ї бригади армійської авіації Валентин Цигульський, спецпризначенець Віталій Олійник - «Запоріжжя», боєць «Тенгри» та медик команди «Вітерець» Микола Жаренков. Єдиною жінкою, яка отримала цю нагороду у Чернігові стала медик батальйону «Айдар» 128-ї окремої гірсько-штурмової бригади Тетяна Борисенко - «мама Таня».</p> <p>З 27 по 31 березня 2019 року з метою підвищення національної свідомості та збільшення чисельності молоді, підготовленої до служби у Збройних Силах України в с. Курінь Бахмацького району Чернігівської області відбувся «Військово-патріотичний вишкіл «Сіверські воїни».</p> <p>У рамках проекту для 80-ти молодих людей зі всієї Чернігівської області проведено заняття з медицини, виживання у природних умовах, поведінки в екстремальних ситуаціях,</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>тактики дрібних підрозділів, культури поведження зі зброєю, рукопашного бою, саперної справи, історії Українського війська та ін.</p> <p>Захід реалізували громадські організації «Дозір «Крук», «БАХМАЦЬКА РАЙОННА ТЕРИТОРІАЛЬНА СПІЛКА ТОВАРИШІВ-ВОЇНІВ АТО» та екологічна організація «Мама-86-Ніжин».</p> <p>З 8 квітня по 10 травня 2019 року громадська організація «Сіверська Січ» проводила у навчальних закладах міста Чернігова та 13 районів Чернігівської області для учнівської молоді допризовного віку військово-патріотичний захід «Бойова готовність». Інструкторами були учасники АТО.</p> <p>З 20 по 21 квітня 2019 року у с. Мала Кошелівка Ніжинського району громадською організацією «Д. КРУК» за підтримки Департаменту проведений історичний семінар «Пам'ятай про великі дні наших Визвольних змагань». В рамках проекту для 30 молодих людей з різних районів Чернігівської області проведені: зустріч з доцентом кафедри історії України Ніжинського університету імені Миколи Гоголя, учасником АТО, «кіборгом», Євгеном Луняком, зустріч з істориком, волонтером,</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>громадським діячем Олександром Ясенчуком на тему «Чернігово-Сіверщина: національно-визвольна боротьба.</p> <p>З 7 по 10 травня 2019 року у рамках обласної акції до Дня пам'яті та примирення «Пам'ятаємо. Перемагаємо!» у Чернігівському обласному молодіжному центрі відбулося урочисте відкриття фотодокументальної виставки «Три війни – одна звитяга», про героїчний подвиг захисників Вітчизни різних поколінь: «Українська друга світова», «Афганська війна» та виставкова експозиція про військові дії в Донецькій та Луганській областях. Окрім того, учасники переглянули документальні відеофільми про три війни «Чернігівський рубіж», «Афганські листи» та «Моя війна».</p> <p>Акція організована громадською організацією «Спілка Ветеранів Десантників «ПІВНІЧ» за підтримки Чернігівської облдержадміністрації, ГО «Єдина родина Чернігівщини», Української Спілки ветеранів Афганістану, Українського інституту національної пам'яті в Чернігівській області, Центру допомоги учасникам АТО, Чернігівського обласного історичного музею ім. В. В. Гарнавського.</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>У період з 1 по 2 червня 2019 року в с. Наумівка Корюківської ОТГ громадською організацією «ДОЗІР КРУК» за підтримки Департаменту відбувся національно-патріотичний вишкіл «Форпост Північ: Корюківка».</p> <p>З 02 по 05 червня 2019 року у м. Новгород-Сіверський проведено Військово-патріотичний вишкіл «Північний рейд».</p> <p>З 9 по 11 серпня 2019 року в с. Хаєнки Ічнянського району відбувся національно-патріотичний вишкіл «Північні олені»,</p> <p>З 24 по 26 серпня 2019 року у Хотівській громаді, що на Київщині відбувся національно-патріотичний семінар-тренінг «Державотворець», присвячений Герою України Левку Лук'яненку.</p> <p>Під час заходу відбулись зустрічі з провідними істориками, діячами культури, мистецтвознавцями, колекціонерами та учасниками АТО: президентом історичного клубу «Холодний яр» Романом Ковалем, дослідником історії Владиславом Карпенком, засновником гурту «Хорей козацька» Тарасом Компаніченком, воїном московсько-української війни кобзарем-лірником Яремою.</p> <p>З 25 по 27 вересня в смт Десна Козелецького району</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>Чернігівської області на базі 169 Навчального центру Сухопутних військ Збройних Сил України проходив обласний національно-патріотичний захід «Я-патріот».</p> <p>Близько 150 юнаків, віком від 15 до 17 років, три дні проживали у військових казармах, проходили теоретичні та практичні навчання із тактичної військової та медичної підготовки, змагалися у метанні ручних гранат, стрільбі з автомату, підтягуванні на перекладині та бігу.</p> <p>З 04 по 06 жовтня 2019 року громадською організацією «Сіверська Січ» спільно з ГО «Дозір «Крук» та Ічнянським козацьким полком у с. Максимівка Ічнянського району Чернігівської області проведений захід «Теренова гра «Легенда».</p> <p>У рамках заходу для 110 молодих людей з різних районів Чернігівської області були проведені історичні лекції, заняття з туризму, медицини, топографії, виживання, основ самозахисту, саперної справи тощо. Відбулись цікаві зустрічі з учасником Революції Гідності, з воїном московсько-української війни, співзасновником видавництва «Залізний тато» Олексієм Бешулею та відомим журналістом Ростиславом Мартинюком.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>В 26 по 29 жовтня 2019 року на території с. Курінь Бахмацького району, відбулась Всеукраїнська національно-патріотична акція «Крути».</p> <p>Акція організована ГО "БРАТСТВО АТО", та ГО "Дозір "Крук" за підтримки Міністерства молоді та спорту України, відділу національно-патріотичного виховання Мінмолодьспорту.</p> <p>Участь у заході взяло 120 учасників з 15 областей України. Для реалізації проєкту були залучені ветерани російсько-української війни, що сприяло усвідомлення ними соціальної значущості, передачі знань і досвіду молоді, популяризації військової служби серед молоді.</p> <p>06 грудня 2019 року у приміщенні Чернігівського обласного молодіжного центру відбулося урочисте відкриття виставки «Від борців за волю до захисників України: Чернігівщина». Дана виставка являє собою збірку матеріалів у формі стендів (фотографії, біографічна вибірка, заслуги та нагороди) про захисників Чернігівщини, які були відзначені державними нагородами впродовж 2014-2019 років. Урочисте відкриття виставки приурочено Дню Збройних сил України та відбулося у присутності</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>зображених на виставкових стендах учасників.</p> <p>У підпорядкуванні Департаменту сім'ї, молоді та спорту знаходиться комунальна установа «Чернігівський обласний молодіжний центр» Чернігівської обласної ради. Протягом року Чернігівським обласним молодіжним центром активно проводилися заходи національно-патріотичного спрямування із залученням учасників АТО, ООС: презентація виставки «Донбас: перепрочитання образу»; теренова гра до Дня Героїв; захід «ДоброволецьFest» в рамках відзначення Дня Добровольця України, уроки мужності у навчальних закладах міста Чернігів та безкоштовні кінопокази національно-патріотичних фільмів до дня Збройних Сил України.</p>	
8.	Захист трудових прав учасників АТО, ООС	8.1. Проведення контролюючої діяльності за дотриманням роботодавцями області соціальних гарантій військовослужбовців, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період, та демобілізованих (звільнених із служби) учасників АТО, ООС, у тому числі шляхом проведення контрольних заходів за зверненнями громадян щодо захисту їхнього трудового права, особливо в частині легалізації зайнятості та своєчасної виплати	2019-2023 роки	Управління Держпраці у Чернігівській області	—	—	—	<p>З питання дотримання соціальних гарантій військовослужбовцям у 2019 році до Управління Держпраці надійшло 11 звернень громадян.</p> <p>Відповідно до викладеної у зверненнях інформації Управлінням надано роз'яснення та проведено 6 контрольних заходів.</p> <p>У ході проведення інспекційних відвідувань встановлено, що 4 роботодавцями допущено порушення вимог Порядку</p>

	заробітної плати та дотримання прав жінок-військовослужбовців та чоловіків-військовослужбовців, зокрема щодо звільнення від виконання службових обов'язків військовослужбовців, у зв'язку з хворобою дитини						обчислення середньої заробітної плати, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100 та порушення норм ст. 119 КЗпП України. За результатами контрольних заходів роботодавцям видано приписи, на виконання вимог яких мобілізованим працівникам проведено коригування й виплату середньомісячного заробітку.
	8.2. Здійснення заходів щодо інформування роботодавців області про найбільш ефективні способи додержання законодавства про працю, у тому числі – зниження рівня незадекларованої праці	2019-2023 роки	Управління Держпраці у Чернігівській області	–	–	–	Посадовими особами Управління Держпраці, на підставі пункту 33 Порядків здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 26.04.2017 № 295 та від 21.08.2019 № 823, проведено відвідування роботодавців, з метою інформування про найбільш ефективні способи дотримання законодавства про працю, моніторингу стану його дотримання, у тому числі – щодо оформлення трудових відносин. Всього у 2019 році проведено 2426 таких заходів. За результатами проведених заходів інформування упродовж 2019 року роботодавцями області збільшено рівень задекларованої праці більше, ніж на 13,0 тис. осіб.
	8.3. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи для	2019-2023 роки	Управління Держпраці у	–	–	–	З метою надання допомоги фахівцям підприємств,

		роботодавців (семінари, наради, публікації та виступи у засобах масової інформації) з питань додержання законодавства про працю, особливо в частині легалізації зайнятості, своєчасності оплати праці, соціальних гарантій, захисту трудових прав учасників АТО, ООС	Чернігівській області, Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації			організацій та установ області щодо правильності застосування законодавчих і нормативних актів з питань додержання законодавства про працю щодо мобілізованих, державними інспекторами у 2019 році проведено 4023 семінари, наради, круглі столи, лекції, прийнято участь у комісіях з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. На особистому прийомі до Управління Держпраці у Чернігівській області звернулося 1716 осіб, яким надано консультації та роз'яснення з питань додержання вимог трудового законодавства та інших нормативно-правових актів. Значна увага приділяється інформаційно-роз'яснювальній роботі у засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Управління – систематично публікуються матеріали щодо висвітлення роботи Управління з питань погашення заборгованості із заробітної плати, сприяння легалізації заробітної плати та трудових відносин на суб'єктах господарювання області, притягнення роботодавців до фінансової відповідальності за порушення законодавства про
--	--	--	---	--	--	--

	9. Сприяння зайнятості учасників АТО, ООС	9.1. Надання повного комплексу адресних соціальних послуг ветеранам. Сприяння їх першочерговому працевлаштуванню, у тому числі шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності та компенсації роботодавцям витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за створення нових робочих місць	2019-2023 роки	Чернігівський обласний центр зайнятості	Фонд загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	-	-	працю та зайнятість населення. Службою зайнятості ведеться робота щодо надання соціальних послуг демобілізованим військово-службовцям, які повернулися із зони АТО/ООС та не мають роботи. Протягом 2019 року на обліку у службі зайнятості перебували 620 безробітних осіб з числа колишніх військовослужбовців, які брали участь в АТО/ООС, з них безпосередньо у 2019 році отримала статус безробітного 426 осіб. З початку року забезпечено роботою 146 осіб; 601 особа отримала профорієнтаційні послуги, 13 колишніх військових набули ватребуваних на ринку праці професій, 35 осіб – відпрацювали на громадських та інших тимчасових роботах. З метою підтримки підприємницьких ініціатив безробітних постійно проводяться тематичні семінари з питань започаткування власної справи та самозайнятості. У 2019 році серед учасників таких семінарів були 52 безробітні особи з числа демобілізованих учасників АТО. Після захисту бізнес-планів упродовж року за сприяння служби зайнятості 6 демобілізованих військовослужбовців-учасники АТО організували власну
--	---	--	----------------	---	--	---	---	--

							<p>справу як суб'єкти підприємницької діяльності шляхом отримання допомоги по безробіттю одноразово. Напрями економічної діяльності при відкритті власної справи - розведення тварин, оптова та роздрібна торгівля, виїзна торгівля, надання послуг таксі, комп'ютерне програмування та виробництво металевих дверей.</p> <p>Службою зайнятості постійно проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота з роботодавцями щодо надання компенсації у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за направлення працівлаштування направлених службою зайнятості безробітних на новостворені робочі місця, у тому числі і демобілізованих військовослужбовців.</p> <p>У 2019 році було прийняте 2 рішення щодо надання компенсації єдиного внеску за працевлаштування на новостворене робоче місце безробітного з числа учасників АТО – водієм автотранспортного засобу на ТОВ «Інвестгруп» (м. Прилуки) та слюсарем з ремонту транспортних засобів до фізичної особи-підприємця (м. Ніжин).</p> <p>Станом на 01.01.2020 року на обліку у службі зайнятості перебували 228 безробітних</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>учасників АТО, усі демобілізовані військові отримували належний комплекс соціальних послуг, 201 з них – відповідне матеріальне забезпечення (середній розмір допомоги по безробіттю для цієї категорії на 01.01.2020 р. – 6,0 тис. гривень).</p> <p>Впродовж січня-грудня 2019 року чисельність працевлаштованих (у тому числі самостійно та шляхом укладання цивільно-правових угод) учасників АТО склала 146 осіб, з них за направленнями обласної служби зайнятості – 97 осіб.</p> <p>З початку 2019 року 6 учасників АТО отримали одноразову допомогу по безробіттю для організації підприємницької діяльності.</p> <p>Шляхом компенсації роботодавцям витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за створення нових робочих місць працевлаштовано 2 безробітних з числа учасників АТО.</p>
	9.2. Забезпечення організації та проведення для учасників АТО, ООС семінарів та тренінгів, що мотивують до активного пошуку роботи та вибору цивільної професії. У подальшому сприяння професійній підготовці, перепідготовці та підвищенню	2019-2023 роки	Чернігівський обласний центр зайнятості	Фонд загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок	–	–	Впродовж 2019 року 648 демобілізованих учасників АТО, які перебували на обліку в обласній службі зайнятості, в тому числі 601 безробітний, отримали 2,8 тис. різноманітних профорієнтаційних послуг. Зокрема, 293 особам були надані індивідуальні консультації, у

		кваліфікації з урахуванням потреб ринку праці та замовлень роботодавців			безробіття		<p>тому числі 34 особи пройшли профдіагностичне тестування, ще для 29 учасників АТО проведений профвідбір. Впродовж 2019 року у службі зайнятості області проведено 44 інформаційні семінари для демобілізованих військовослужбовців, участь у яких взяли 259 безробітних осіб, у т.ч. 58 учасників АТО. Семінари проходили за участю представників військкоматів/територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, представників управління праці, бюро правової допомоги, обласного відділення Фонду соціального захисту інвалідів. З метою активізації власних зусиль та підвищення мотивації до працевлаштування, опанування навичок складання резюме та проходження співбесіди з роботодавцями впродовж 2019 року 368 безробітних учасників АТО взяли участь в тематичних семінарах з техніки пошуку роботи, 55 осіб цієї категорії залучено до семінарів з питань професійного навчання та здобуття актуальних на ринку праці професій. У семінарах з питань організації підприємницької діяльності та самозайнятості взяли участь 52 безробітні особи з числа демобілізованих учасників АТО,</p>
--	--	---	--	--	------------	--	--

							<p>164 особи відвідали семінари з орієнтації на військову службу за контрактом у Збройних Силах України та 80 осіб взяли участь у тренінгах.</p> <p>13 колишніх військових – учасників АТО проходили професійне навчання та перенавчання і здобували такі професії: слюсар із складання металевих конструкцій, електромеханік, коваль на молотах і пресах, лицювальник-плиточник, мийник рухомого складу (2 особи), представник торговельний, водій автотранспортних засобів та за цільовими програмами: «особливості проведення робіт на підприємствах сільського господарства», «спеціальне навчання та повторна перевірка знань для працівників котелен» (2 особи), «дотримання безпечного ведення робіт під час експлуатації установок з вироблення теплової енергії».</p> <p>Проходили професійне навчання у січні-грудні 2019 року за направленням обласної державної служби зайнятості 13 безробітних з числа учасників АТО, з них 11 – вже працевлаштовані після закінчення навчання.</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

	9.3. Залучення безробітних учасників АТО, ООС до громадських та інших робіт тимчасового характеру, які заохочують та стимулюють до продуктивної зайнятості та надають їм матеріальну підтримку	2019-2023 роки	Чернігівський обласний центр зайнятості	Фонд загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	—	—	Безробітні з числа демобілізованих учасників АТО залучаються до участі в громадських та інших роботах тимчасового характеру. У 2019 році 35 осіб зазначеної категорії брали участь у таких роботах. Так, 17 колишніх військових відпрацювали на суспільно-корисних громадських роботах – займалися благоустроєм територій, екологічним захистом навколишнього середовища, ремонтом об'єктів соціальної сфери. Ще 18 осіб були залучені до тимчасових робіт у лісовому, сільському господарстві та на будівництві. У січні-грудні 2019 року 35 осіб з числа демобілізованих учасників АТО брали участь у громадських та інших роботах тимчасового характеру.
--	--	----------------	---	--	---	---	---

10	<p>Організація професійного навчання учасників АТО, ООС</p>	<p>10.1. Організація професійного навчання ветеранів АТО, ООС в рамках реалізації бюджетної програми, спрямованої на здобуття або удосконалення їх професійних знань, умінь та навичок</p>	<p>2019-2023 роки</p>	<p>Департамент соціального захисту населення, місцеві управління соціального захисту населення</p>	<p>Державний бюджет</p>	<p>—</p>	<p>—</p>	<p>Органами соціального захисту населення здійснюється реалізація бюджетної програми за напрямком соціальна та професійна адаптація учасників АТО/ООС. У межах виділених коштів у минулому році укладено 72 договори із суб'єктами освітньої діяльності про надання послуг із здійснення заходів із професійної адаптації 144 учасників АТО на загальну суму 1,012 млн гривень. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності на ринку праці даної категорії осіб та дозволяє колишнім бійцям знайти робоче місце для реалізації себе у мирному житті</p>
		<p>10.2. У рамках реалізації Проекту «Україна – Норвегія» забезпечити роботу за програмою «Професійна підготовка звільнених в запас військовослужбовців Збройних Сил України та інших силових структур, членів їх сімей та сприяння їх працевлаштуванню»</p>	<p>2019-2023 роки</p>	<p>Управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Чернігівський національний технологічний університет</p>	<p>—</p>	<p>—</p>		<p>Із метою зменшення впливу негативних соціальних наслідків економічних реформ і реформ оборонного сектору України для звільнених у запас військовослужбовців, учасників АТО та членів їх сімей на базі Чернігівського національного технологічного університету організовано роботу з реалізації проекту «Україна-Норвегія». Здійснюється професійна перепідготовка військовослужбовців та членів їх сімей на цивільні спеціальності, що користуються попитом на ринку праці України, та надається підтримка учасникам проекту у правовій та соціальній адаптації до умов</p>

							<p>громадянського суспільства. 17 грудня 2019 року в Національного університеті «Чернігівська політехніка» відбулося урочисте вручення випускних документів слухачам курсів професійної перепідготовки в рамках проекту «Україна-Норвегія» за участю аташе з питань оборони Королівства Норвегія та президент Міжнародного фонду соціальної адаптації. Протягом трьох місяців 30 учасників АТО – військовослужбовців, звільнених у запас, та членів їх родин проходили навчання за напрямком: «Інтернет технології, WEB-дизайн та англійська мова в бізнесі». Випускники отримали свідоцтво про професійну перепідготовку державного зразка, спільний сертифікат університету NORD та Національного університету «Чернігівська політехніка» і спільний диплом Міністерства закордонних справ і Міністерства оборони Норвегії.</p>
	10.3. Передбачити для учасників АТО, ООС, їх дітей та бійців-добровольців можливість отримання ступеневої освіти за спорідненим напрямом підготовки у закладах вищої та фахової передвищої освіти	2019-2023 роки	Управління освіти і науки обласної державної адміністрації, заклади вищої та фахової передвищої освіти	–	–	–	<p>Держава забезпечує учасникам бойових дій та їх дітям цільову підтримку для здобуття фахової передвищої та вищої освіти у державних і комунальних закладах освіти. У 2019-2020 навчальному році у зазначених закладах освіти області здобувають освіту 42 особи, визнані учасниками бойових дій (у тому числі 39 – за бюджетні</p>

						2023	200,0		родинам на загальну суму 500,0 тис. гривень.
11.3. Забезпечення виплати матеріальної допомоги членам сімей загиблого (померлого) учасника АТО, ООС	2019-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Усього 12700,0 у т.ч.:		2101,45		Щомісячну матеріальну допомогу отримали 392 члени сім'ї осіб, які приймали безпосередньо участь в АТО, ООС та мають статус членів сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і батьки, дружини, діти військовослужбовця, який загинув чи помер (пропав безвісти) під час проходження військової служби відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» у розмірі 500,0 гривень на загальну суму 2101,45 тис. гривень.	
				I етап	2019	2300,0			
					2020	2500,0			
					2021	2600,0			
				II етап	2022	2600,0			
					2023	2700,0			
11.4. Забезпечення виплати одноразової матеріальної допомоги до Дня Матері та Дня Батька один раз на рік	2019-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Усього 7000,0 у т.ч.:		1110,0 (у т.ч. 725,0 до Дня Матері; 385,0 до Дня Батька)		Щорічну одноразову матеріальну допомогу до Дня Матері та Дня Батька у розмірі 5000 гривень отримали 222 особи (145 матерів та 77 батьків).	
				I етап	2019	1400,0			
					2020	1400,0			
					2021	1400,0			
				II етап	2022	1400,0			
2023	1400,0								
11.5. Забезпечення виплати одноразової матеріальної допомоги до Дня захисту дітей один раз на рік	2019-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Усього 2210,0 у т.ч.:		385,0		Щорічну одноразову матеріальну допомогу у розмірі 5000 гривень отримали 77 дітей загиблого (померлого) ветерана війни з числа учасників АТО, ООС та військовослужбовця, який загинув чи помер (пропав безвісти) під час проходження військової служби.	
				I етап	2019	410,0			
					2020	450,0			
					2021	450,0			
				II етап	2022	450,0			
2023	450,0								

	11.6. Забезпечення виплати одноразової матеріальної допомоги до Дня вдови один раз на рік	2020-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Усього 2150,0 у т.ч.:	–	Кошти на виплату щорічної одноразової матеріальної допомоги дружинам загиблого (померлого) ветерана війни з числа учасників АТО, ООС та військовослужбовця, який загинув чи помер (пропав безвісти) під час проходження військової служби на 2019 рік не затверджувались.
					I етап	2020 450,0	
						2021 500,0	
					II етап	2022 600,0	
						2023 600,0	
	11.7. Забезпечення виплати одноразової матеріальної допомоги до Дня пам'яті захисників України, які загинули у боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України один раз на рік	2020-2023 роки	Департамент соціального захисту населення обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	Усього 4600,0 у т.ч.:	–	Кошти на виплату щорічної одноразової матеріальної допомоги родинам загиблих (померлих) ветеранів війни з числа учасників АТО, ООС та військовослужбовця, який загинув чи помер (пропав безвісти) під час проходження військової служби на 2019 рік не затверджувались.
					I етап	2020 1000,0	
						2021 1100,0	
					II етап	2022 1200,0	
						2023 1300,0	
12	Висвітлення у місцевих засобах масової інформації заходів у рамках реалізації Програми	Висвітлення у місцевих засобах масової інформації заходів у рамках реалізації Програми	2019-2023 роки	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної адміністрації		–	На офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації функціонує рубрика «Захисникам України». У підрубриці «Допомога учасникам АТО/ООС» розміщена необхідна інформація для учасників АТО/ООС, а у підрубриці «Герої не вмирають» – інформація про мешканців Чернігівщини, які загинули у зоні проведення АТО. Відповідні матеріали на постійній основі розсилаються Департаментом для розміщення у місцевих ЗМІ. У рубриці «Головні новини» протягом 2019 року розміщено матеріали: - «Герої Дебальцевого: вічна пам'ять, сердечна шана та

								<p>безмежна вдячність» (23.02.2019);</p> <p>- «Якісна соціальна допомога — тим, хто її потребує» (05.03.2019);</p> <p>- «У Прилуках відкрили пам'ятний знак на честь загиблих героїв» (15.04.2019);</p> <p>- «Молодь має бути патріотично свідомою» (17.04.2019);</p> <p>- «Учасники навчально-польових зборів заклали у Чернігові алею Миру» (19.04.2019);</p> <p>- «Обласний центр радіаційного захисту та оздоровлення населення відзначив 30-річчя» (24.04.2019);</p> <p>- «Депутати обласної ради ухвалили вчора понад 90 важливих рішень» (26.09.2019);</p> <p>- «Фінансування Програми підтримки родин загиблих героїв збільшать» (27.11.2019);</p> <p>- «Житло та безкоштовне навчання: соціальні програми для учасників АТО/ООС (06.12.2019);</p> <p>- «Про реабілітацію учасників бойових дій — на засіданні Координаційної ради в ОДА» (19.12.2019);</p> <p>- «Володимир Зеленський: Щоб реалізувати житлові програми для ветеранів і внутрішньо переміщених осіб, потрібна координація зусиль влади» (24.12.2019).</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Директор Департаменту
соціального захисту населення
обласної державної адміністрації

Олег РУСІН